

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE SAVETA EVROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U PORODICI

("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 12/2013)

ČLAN 1

Potvrđuje se Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, doneta u Istanbulu 11. maja 2011. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

KONVENCIJA SAVETA EVROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U PORODICI

(Istanbul, 11. maj 2011. godine)

Države članice Saveta Evrope i druge potpisnice ove konvencije,

Pozivajući se na Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (ETS br. 5, 1950) i njenih protokola, Evropsku socijalnu povelju (ETS br. 35, 1961, revidiranu 1996, ETS br. 163), Konvenciju Saveta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima (ETS br. 197, 2005) i Konvenciju Saveta Evrope o zaštiti dece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (ETS br. 201, 2007);

Pozivajući se na sledeće preporuke Saveta ministara državama članicama Saveta Evrope: Preporuku Rec(2002)5 o zaštiti žena od nasilja, Preporuku CM/Rec(2007)17 o standardima i mehanizmima rodne ravnopravnosti, Preporuku CM/Rec(2010)10 o ulozi žena i muškaraca u prevenciji i razrešenju sukoba i izgradnji mira, i na druge relevantne preporuke;

Uzimajući u obzir sve veći obim sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, koji postavlja značajne standarde u oblasti nasilja nad ženama;

Imajući u vidu Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966), Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966), Konvenciju Ujedinjenih nacija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW, 1979) i Opcioni protokol uz Konvenciju (1999), kao i Opštu preporuku br. 19 Komiteta za eliminisanje svih oblika diskriminacije žena (Komiteta

CEDAW) o nasilju nad ženama, Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima deteta (1989) i Opcione protokole uz Konvenciju (2000) i Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom (2006);

Imajući u vidu Rimski statut Međunarodnog krivičnog suda (2002);

Pozivajući se na osnovne principe međunarodnog humanitarnog prava, a posebno na IV Ženevsku Konvenciju, koja se odnosi na zaštitu civila u vreme rata (1949) i Dopunske protokole I i II (1977) uz te konvencije;

Osuđujući sve vidove nasilja nad ženama i nasilja u porodici;

Prepoznajući da je postizanje *de iure* i *de facto* jednakosti između žena i muškaraca ključni element u prevenciji nasilja nad ženama;

Prepoznajući da je nasilje nad ženama manifestacija istorijski nejednakih odnosa moći između žena i muškaraca, koji su doveli do dominacije i diskriminacije nad ženama od strane muškaraca, kao i do sprečavanja napredovanja žena u punoj mjeri;

Prepoznajući strukturnu prirodu nasilja nad ženama kao rodno zasnovano nasilje, kao i da je nasilje nad ženama jedan od ključnih društvenih mehanizama, kojima se žene primoravaju da budu u podređenom položaju u odnosu na muškarce;

Prepoznajući, uz ozbiljnu zabrinutost, da su žene i devojčice često izložene teškim oblicima nasilja poput nasilja u porodici, seksualnog uznemiravanja, silovanja, prinudnog braka, krivičnih dela počinjenih u ime takozvane "časti" i genitalnog sakaćenja, koji predstavljaju ozbiljno kršenje ljudskih prava žena i devojčica i glavnu prepreku ostvarivanju jednakosti između žena i muškaraca;

Prepoznajući postojeća kršenja ljudskih prava tokom oružanih sukoba, koja pogađaju civilno stanovništvo, posebno žene, u vidu raširenog ili sistematskog silovanja i seksualnog nasilja, kao i potencijalno povećanje rodno zasnovanog nasilja tokom i nakon sukoba;

Prepoznajući da su žene i devojčice izložene većem riziku od rodno zasnovanog nasilja od muškaraca;

Prepoznajući da nasilje u porodici pogađa žene neravnomerno, a da muškarci takođe mogu biti žrtve nasilja u porodici;

Prepoznajući da su deca žrtve nasilja u porodici, kao i svedoci nasilja u porodici;

Nastojeći da stvore Evropu slobodnu od nasilja nad ženama i nasilja u porodici,

Saglasile su se o sledećem:

I CILJEVI, DEFINICIJE, PRINCIP JEDNAKOSTI I NEDISKRIMINACIJE, OPŠTE OBAVEZE

Ciljevi Konvencije

Član 1

1) Ciljevi ove konvencije su:

- a) zaštita žena od svih vidova nasilja i sprečavanje, procesuiranje i eliminisanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
 - b) doprinos suzbijanju svih oblika diskriminacije nad ženama i promocija suštinske jednakosti između žena i muškaraca, uključujući i osnaživanje žena;
 - c) izrada sveobuhvatnog okvira, politika i mera zaštite i pomoći svim žrtvama nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
 - d) promocija međunarodne saradnje u pogledu eliminisanja nasilja nad ženama i nasilja u porodici;
 - e) pružanje podrške i pomoći organizacijama i organima unutrašnjih poslova u delotvornoj saradnji da bi se usvojio obuhvatni pristup eliminisanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici.
- 2) Konvencijom se ustanovljava poseban mehanizam praćenja s ciljem delotvorne primene Konvencije od svih strana ugovornica.

Oblast primene Konvencije

Član 2

- 1) Konvencija se odnosi na sve vidove nasilja nad ženama, uključujući nasilje u porodici, koje žene pogađa nesrazmerno.
- 2) Strane ugovornice (u daljem tekstu: strane) podstiču se da primenjuju ovu Konvenciju na sve žrtve nasilja u porodici. Strane su se obavezale da poklone posebnu pažnju ženama, koje su žrtve rodno zasnovanog nasilja prilikom primene odredbi ove konvencije.
- 3) Ova konvencija primenjuje se u doba mira, kao i u situacijama oružanog sukoba.

Definicije

Član 3

U svrhu ove konvencije:

- a) "nasilje nad ženama" označava kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije nad ženama i predstavlja sva dela rodno zasnovanog nasilja koja dovode do ili mogu da dovedu do: fizičke, seksualne, psihičke, odnosno, finansijske povrede ili patnje za žene, obuhvatajući i pretnje takvim delima, prinudu ili proizvoljno lišavanje slobode, bilo u javnosti bilo u privatnom životu;

b) "nasilje u porodici" označava svako delo fizičkog, seksualnog, psihičkog, odnosno ekonomskog nasilja do kojeg dolazi u okviru porodice ili domaćinstva, odnosno između bivših ili sadašnjih supružnika ili partnera, nezavisno od toga da li počilac deli ili je delio isto boravište sa žrtvom;

c) "rod" označava društveno određene uloge, ponašanja, aktivnosti i attribute, koje dato društvo smatra prikladnim za žene i muškarce;

d) "rodno zasnovano nasilje nad ženama" označava nasilje, koje je usmereno protiv žene zato što je žena, odnosno ono koje nesrazmerno pogađa žene;

e) "žrtva" označava svako fizičko lice koje je izloženo ponašanju opisanom pod tač. a) i b);

f) pojam "žena" uključuje devojke ispod 18 godina života.

Osnovna prava, princip jednakosti i nediskriminacije

Član 4

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za unapređenje i zaštitu prava svakoga, posebno žena, da žive slobodno od nasilja kako u javnoj, tako i u privatnoj sferi.

2) Strane osuđuju sve oblike diskriminacije nad ženama, i obavezuju se da, bez odlaganja, preduzmu neophodne zakonodavne i druge mere za sprečavanje diskriminacije, a posebno:

- uključivanje principa jednakosti između žena i muškaraca i obezbeđivanje praktičnog ostvarenja ovog principa u ustav države ili druge odgovarajuće propise;

- zabranom diskriminacije nad ženama, uključujući primenu sankcija, prema potrebi;

- ukidanjem zakona i praksi, koje diskriminiraju žene.

3) Strane se obavezuju da obezbede primenu odredbi ove konvencije, posebno mera zaštite prava žrtava, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su: pol, rod, rasa, boja kože, jezik, veroispovest, političko ili neko drugo mišljenje, nacionalno ili društveno poreklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, seksualna orijentacija, rodni identitet, uzrast, zdravstveno stanje, invaliditet, bračno stanje, status migranta ili izbeglice, odnosno neki drugi status.

4) Posebne mere neophodne za sprečavanje i zaštitu žena od rodno zasnovanog nasilja ne smatraju se diskriminacijom u smislu ove konvencije.

Obaveze država i potpuna posvećenost

Član 5

1) Strane moraju biti uzdržane od učešća u bilo kakvom činu nasilja nad ženama i obezbeđuju da državni organi, zvaničnici, službenici, ustanove i drugi akteri, koji nastupaju u ime države, postupaju u skladu sa ovom obavezom.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i da, sa potpunom posvećenošću spreče, istraže, kazne i obezbede reparaciju za dela nasilja obuhvaćena ovom konvencijom, koja počine nedržavni subjekti.

Rodno osetljive politike

Član 6

Strane se obavezuju da rade na uključivanju pitanja roda u primeni i proceni uticaja odredbi ove konvencije i na promociji i delotvornoj primeni politika jednakosti između žena i muškaraca i osnaživanja žena.

II INTEGRISANJE POLITIKA I PRIKUPLJANJE PODATAKA

Sveobuhvatne i koordinirane politike

Član 7

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za usvajanje i primenu delotvornih, sveobuhvatnih i koordiniranih državnih politika, koje obuhvataju sve relevantne mere za sprečavanje i borbu protiv svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom i nude holistički odgovor na nasilje nad ženama.

2) Strane se obavezuju da obezbede da politike iz stava 1. ovog člana, postave prava žrtve u središte svih mera i da se primenjuju kroz delotvornu saradnju svih nadležnih službi, institucija i organizacija.

3) Mere, koje se preduzimaju u skladu sa ovim članom, uključuju, prema potrebi, sve nadležne aktere, kao što su: državni organi, nacionalne, regionalne i lokalne skupštine i uprave, državne institucije za zaštitu ljudskih prava i organizacije civilnog društva.

Finansijska sredstva

Član 8

Strane se obavezuju da odvoje odgovarajuća finansijska sredstva i ljudske resurse za adekvatno sprovođenje integrisanih politika, mera i programa za sprečavanje i borbu protiv svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom, uključujući i one, koje sprovode udruženja građana i civilno društvo.

Udruženja građana i civilno društvo

Član 9

Strane prepoznaju, podstiču i podržavaju rad relevantnih udruženja građana i organizacija civilnog društva u borbi protiv nasilja nad ženama i uspostavljaju delotvornu saradnju sa tim organizacijama na svim nivoima.

Koordinaciono telo

Član 10

1) Strane se obavezuju da naznače ili formiraju jedno ili više zvaničnih tela nadležnih za: koordinaciju, sprovođenje, praćenje i procenu politika i mera za sprečavanje i borbu protiv svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom. Obaveza tih tela je da koordinirano prikupljaju podatke u skladu sa članom 11. ove konvencije, vrše analizu i objavljuju rezultate.

2) Strane se obavezuju da zvanično naznačena ili formirana tela u skladu sa ovim članom dobijaju podatke opšte prirode o merama preduzetim u skladu sa Poglavljem VIII. ove konvencije.

3) Strane obezbeđuju da zvanično naznačena ili formirana tela u skladu sa ovim članom imaju kapacitet za neposrednu komunikaciju i održavanje veza sa odgovarajućim telima drugih strana.

Prikupljanje podataka i istraživanje

Član 11

1) U svrhu primene ove konvencije, strane preduzimaju sledeće:

a) prikupljaju relevantne statističke podatke u redovnim vremenskim razmacima o slučajevima svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom;

b) podržavaju istraživanja na terenu svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom radi: proučavanja osnovnih uzroka i posledica, učestalosti i stope osuda, kao i efikasnosti mera, koje se preduzimaju u primeni ove konvencije.

2) Strane nastoje da sprovode ankete među stanovništvom u redovnim vremenskim razmacima radi procene preovlađujućeg stanja i trendova svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom.

3) Strane se obavezuju da dostave stručnoj grupi iz člana 66. ove konvencije prikupljene podatke u skladu sa ovim članom s ciljem podsticanja međunarodne saradnje i omogućavanja međunarodnog pregleda i upoređivanja.

4) Strane obezbeđuju da prikupljeni podaci u skladu sa ovim članom budu dostupni javnosti.

III PREVENCIJA

Opšte obaveze

Član 12

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne mere u promociji promena društvenih i kulturnih obrazaca ponašanja žena i muškaraca s ciljem iskorenjivanja predrasuda, običaja, tradicije i drugih praksi, koje se zasnivaju na ideji inferiornosti žena, odnosno na stereotipnim ulogama žena i muškaraca.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere u prevenciji svih oblika nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom i sprovedenim od svakog fizičkog, odnosno pravnog lica.

3) Sve mere preduzete u skladu sa čl. 12-17. ove konvencije moraju da obuhvate i odgovaraju specifičnim potrebama lica ugroženih određenim okolnostima i postave u središte ljudska prava svih žrtava.

4) Strane se obavezuju da preduzmu sve neophodne mere u podsticanju svih članova društva, posebno muškaraca i dečaka, da aktivno doprinose sprečavanju svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom.

5) Strane obezbeđuju da se kultura, običaji, religija, tradicija ili takozvana "časť" ne smatraju opravdanjem za bilo koje delo nasilja obuhvaćeno Konvencijom.

6) Strane se obavezuju da preduzmu sve neophodne mere u promociji programa i aktivnosti za osnaživanje žena.

Podizanje svesti

Član 13

1) Strane se obavezuju da, redovno i na svim nivoima, propagiraju, odnosno sprovode kampanje ili programe podizanja svesti u javnosti o različitim manifestacijama svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom, njihovim posledicama po decu i potrebe da se takvo nasilje spreči u saradnji sa: državnim institucijama za ljudska prava i telima za ravnopravnost, civilnim društvom i nevladinim organizacijama, posebno ženskim, kad god je to potrebno, a sve s ciljem podizanja svesti i razumevanja šire javnosti.

2) Strane obezbeđuju širenje informacija u opštoj javnosti o raspoloživim merama za sprečavanje dela nasilja obuhvaćenih Konvencijom.

Obrazovanje

Član 14

1) Prema potrebi, strane se obavezuju da preduzmu neophodne korake za uvođenje nastavnog materijala o pitanjima kao što su: jednakosti žena i muškaraca, nestereotipnih rodni uloga, uzajamnog poštovanja, nenasilnog razrešenja sukoba u međuljudskim odnosima, rodno zasnovanog nasilja nad ženama i prava na lični integritet - u zvanično nastavno gradivo prilagođeno sposobnostima učenika na svim nivoima obrazovanja.

2) Strane se obavezuju da preduzmu sve neophodne korake i promovišu načela iz stava 1. ovog člana u neformalnim obrazovnim ustanovama, kao i u sportu, kulturnim i rekreativnim ustanovama i sredstvima javnog informisanja.

Obuka stručnjaka

Član 15

1) Strane obezbeđuju ili se obavezuju da ojačaju odgovarajuću obuku zaposlenih, koji se bave žrtvama ili počiniocima svih dela nasilja obuhvaćenih Konvencijom, u vezi: sprečavanja i otkrivanja takvog nasilja, jednakosti između žena i muškaraca, potrebama i pravima žrtava, kao i o sprečavanju sekundarne viktimizacije.

2) Strane obezbeđuju da se u obuku iz stava 1. ovog člana uključi i obuka o koordiniranoj saradnji više organa radi sveobuhvatnog i adekvatnog rešavanja pojedinih slučajeva nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom.

Programi preventivne intervencije i programi za rad sa počiniocima nasilja

Član 16

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za izradu ili podršku programa, koji imaju za cilj da počinioci nasilja u porodici savladaju i usvoje nenasilno ponašanje u međuljudskim odnosima u pogledu sprečavanja daljeg nasilja i promene obrazaca nasilnog ponašanja.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za izradu i podršku programa za rad sa počiniocima, posebno seksualnim prestupnicima, koji imaju za cilj sprečavanje ponavljanja krivičnog dela.

3) Prilikom preduzimanja mera iz st. 1. i 2. ovog člana, strane obezbeđuju da bezbednost, podrška za žrtve i njihova ljudska prava budu od primarnog značaja i da, prema potrebi, osnivanje i sprovođenje tih programa bude u bliskoj saradnji sa specijalizovanim službama za podršku žrtvama.

Učešće privatnog sektora i sredstava javnog informisanja

Član 17

1) Uz dužno poštovanje slobode izražavanja i njene nezavisnosti, strane se obavezuju da podstiču privatni sektor, sektor za informacione i komunikacione tehnologije i sredstva javnog informisanja za učešće u razradi i sprovođenju politika i uspostavljanja smernica i sopstvenih regulatornih standarda za sprečavanje nasilja nad ženama i veće poštovanje njihovog dostojanstva.

2) U saradnji sa privatnim sektorom, strane razvijaju i promovišu sposobnosti kod dece, roditelja i vaspitača po pitanju rada u informaciono-komunikacionom okruženju, koje omogućava pristup degradirajućem sadržaju seksualne ili nasilne prirode, a koji može biti štetan.

IV ZAŠTITA I PODRŠKA

Opšte obaveze

Član 18

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere zaštite svih žrtava od daljeg nasilja.

2) U skladu sa domaćim propisima, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede odgovarajuće mehanizme za delotvornu saradnju između svih relevantnih državnih organa, uključujući sudove, javna tužilaštva, organe unutrašnjih poslova, lokalne i regionalne uprave, kao i nevladine organizacije i ostale relevantne organizacije i lica u pružanju zaštite i podrške žrtvama i svedocima svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom, uključujući i upućivanje na opšte i specijalizovane službe podrške, navedene u čl. 20. i 22. ove konvencije.

3) Strane obezbeđuju da mere, koje preduzimaju u skladu sa ovim poglavljem, budu:

- zasnovane na razumevanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici iz rodne perspektive i da su usmerene na ljudska prava i bezbednost žrtve;

- zasnovane na integrisanom pristupu, koji uzima u obzir odnos između žrtava, počinioca, dece i njihovog šireg društvenog okruženja;

- usmerene na izbegavanje sekundarne viktimizacije;

- usmerene na osnaživanje i ekonomsku nezavisnost žena žrtava nasilja;

- omogućene, tamo gde je to prikladno, u istim prostorijama za različite usluge namenjene zaštiti i podršci žrtava;

- odgovarajuće za specifične potrebe ugroženih lica, uključujući i decu žrtve, i da su im dostupne.

4) Pružanje usluga ne sme da zavisi od spremnosti žrtve da podnese prijavu ili svedoči protiv bilo kog počinioca.

5) U skladu sa svojim obavezama i prema međunarodnom pravu, strane se obavezuju da preduzmu odgovarajuće mere za pružanje konzularne i druge zaštite i podrške svojim državljanima i drugim žrtvama, koje imaju pravo na tu zaštitu.

Informisanje

Član 19

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve dobiju odgovarajuće i blagovremene informacije o raspoloživim uslugama podrške i pravnim merama na jeziku koji razumeju.

Opšte usluge podrške

Član 20

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve imaju pristup uslugama, koje omogućavaju njihov oporavak od nasilja. Kada je to neophodno, te mere treba da obuhvataju sledeće usluge: pravno i psihološko savetovalište, finansijsku pomoć, stanovanje, obrazovanje, obuku i pomoć prilikom zapošljavanja.

2) Strane se obavezuju da preduzmu sve neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede žrtvama pristup uslugama zdravstvene i socijalne zaštite, kao i adekvatnu opremljenost tih službi i obučenosť zaposlenih za pomoć žrtvama i njihovo upućivanje na odgovarajuće službe.

Pomoć kod pojedinačnih, odnosno kolektivnih žalbi

Član 21

Strane obezbeđuju da žrtve imaju informacije i pristup važećim regionalnim i međunarodnim mehanizmima za individualne, odnosno kolektivne žalbe. Strane se obavezuju da promovišu pružanje pomoći osetljive i saznanjne prirode usmerene ka žrtvama prilikom njihovog ulaganja takvih žalbi.

Specijalizovane usluge podrške

Član 22

1) Vodeći računa o odgovarajućoj geografskoj rasprostranjenosti, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i omoguće, odnosno obezbede neposredne kratkoročne i dugoročne specijalizovane usluge podrške za svaku žrtvu, koja je bila izložena bilo kom delu nasilja obuhvaćenog ovom konvencijom.

2) Strane se obavezuju da omoguće ili obezbede specijalizovane usluge podrške za sve žene žrtve nasilja i njihovu decu.

Sigurne kuće

Član 23

Strane se obavezuju da preduzmu sve neophodne zakonodavne ili druge mere i omoguće otvaranje, u dovoljnom broju, odgovarajućih, lako dostupnih sigurnih kuća za bezbedan smeštaj i da proaktivno pristupe žrtvama nasilja, posebno ženama i njihovoj deci.

SOS telefoni

Član 24

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za uspostavljanje non-stop (24 sata dnevno, sedam dana u nedelji) besplatne SOS telefonske linije, koja pokriva celu zemlju, radi davanja saveta pozivaocima u poverljivoj formi ili čuvajući njihovu anonimnost u vezi svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom.

Podrška za žrtve seksualnog nasilja

Član 25

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i omoguće otvaranje odgovarajućih, lako dostupnih, kriznih centara za slučajevne silovanja, odnosno centre za žrtve

seksualnog nasilja, koji, u dovoljno velikom broju, žrtvama obezbeđuju: usluge lekarskog i laboratorijskog pregleda, podršku u slučaju traume i savetovanje.

Zaštita i podrška za decu svedoke

Član 26

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se prilikom pružanja usluga zaštite i podrške žrtvama vodi računa o pravima i potrebama dece svedoka svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom.

2) Mere u skladu sa ovim članom podrazumevaju psihosocijalno savetovanje primereno uzrastu dece svedoka svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom uz dužno poštovanje principa najboljeg interesa za dete.

Prijavljivanje

Član 27

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne mere i ohrabre svakog svedoka počinjenog krivičnog dela nasilja obuhvaćenog ovom konvencijom ili lice, koje ima opravdane razloge da sumnja da je takvo delo počinjeno, odnosno da se mogu očekivati dalja dela nasilja, da tako nešto prijavi nadležnim organizacijama ili organima vlasti.

Prijavljivanje stručnjaka

Član 28

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne mere i obezbede da pravila o poverljivosti, koja su predviđena domaćim propisima za određene stručnjake, ne proizvode prepreku za mogućnošću da, pod odgovarajućim uslovima, stručnjaci izvrše prijavu nadležnim organizacijama ili organima vlasti ukoliko imaju osnovanu sumnju da je počinjeno ozbiljno delo nasilja obuhvaćeno ovom konvencijom i da se mogu očekivati dalja dela nasilja.

V MATERIJALNO KRIVIČNO PRAVO

Građanske parnice i pravni lekovi

Član 29

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede žrtvama odgovarajuće pravne lekove protiv počinitelaca.

2) U skladu sa opštim principima međunarodnog prava, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede žrtvama adekvatne pravne lekove protiv državnih organa, koji nisu ispunili svoju dužnost i preduzeli neophodne preventivne i zaštitne mere u okviru svojih ovlašćenja.

Naknada

Član 30

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i omoguće žrtvama pravo na potraživanje naknade od počinitelaca za bilo koje krivično delo utvrđeno na osnovu ove konvencije.

2) Odgovarajuća državna naknada dodeljuje se onima, koji su zadobili ozbiljne telesne povrede ili onima, kojima je narušeno zdravlje do te mere da stepen povreda nije pokriven iz drugih izvora, kao što su: počinitelac, osiguranje, odnosno državno zdravstveno i socijalno davanje. Ništa iz ovog člana ne sprečava strane ugovornice ove konvencije od zahteva za povraćaj iznosa naknade od počinitelaca dokle god vode računa o bezbednosti žrtve.

3) Mere preduzete u skladu sa stavom 2. ovog člana obezbeđuju zagantovanu naknadu u razumnom vremenskom roku.

Starateljstvo, pravo na posetu i bezbednost

Član 31

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da, prilikom dodele starateljstva i prava na posetu dece, slučajevi nasilja obuhvaćeni ovom konvencijom budu uzeti u obzir.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da ostvarivanje svakog prava na posetu, odnosno starateljstva ne ugrožava prava i bezbednost žrtve ili dece.

Građanske posledice prinudnih brakova

Član 32

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se brakovi sklopljeni pod prinudom mogu smatrati ništavnim ili predmetom poništenja, odnosno razvoda bez nepotrebnog finansijskog ili administrativnog opterećivanja žrtve.

Psihičko nasilje

Član 33

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da namerno ponašanje, koje ozbiljno narušava psihički integritet nekog lica prinudom, odnosno pretnjama bude inkriminisano.

Proganjanje

Član 34

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da namerno ponašanje ponavljanjem pretnji upućenih drugom licu, koje uzrokuju da se lice plaši za svoju bezbednost, bude inkriminisano.

Fizičko nasilje

Član 35

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da namerno počinjena dela fizičkog nasilja nad drugim licem budu inkriminisana.

Seksualno nasilje, uključujući silovanje

Član 36

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da sledeći vidovi namernog ponašanja budu inkriminisani:

a) vaginalna, analna ili oralna penetracija seksualne prirode na telu drugog lica bez njenog, odnosno njegovog pristanka, korišćenjem bilo kog dela tela, odnosno predmeta;

b) druge seksualne radnje sa licem bez njenog, odnosno njegovog pristanka;

c) navođenje drugog lica na pokušaj seksualnih radnji sa trećim licem bez njenog, odnosno njegovog pristanka.

2) Pristanak mora da bude dobrovoljan i nastao kao ishod slobodne volje lica procenjene u kontekstu datih okolnosti.

3) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se odredbe iz stava 1. ovog člana, takođe, primenjuju na dela počinjena nad bivšim, odnosno sadašnjim supružnicama ili partnerkama u skladu sa domaćim propisima.

Prinudni brak

Član 37

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da prisiljavanje odraslog lica ili deteta da stupi u brak bude inkriminisano.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da namamljivanje odraslog lica, odnosno deteta na teritoriju strane ili države, koja nije njena država boravišta, s ciljem prinude tog odraslog lica ili deteta da stupi u brak bude inkriminisano.

Genitalno sakaćenje žena

Član 38

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se sledeći vidovi namernog ponašanja inkriminišu:

- a) obrezivanje, infibulacija ili bilo kakvo drugo sakaćenje celih, odnosno bilo kog dela ženskih malih i velikih usmina ili klitorisa;
- b) prinuda i navođenje žena da se podvrgnu nekoj od radnji navedenih pod tačkom a) ovog člana;
- c) podsticanje, prinuda, odnosno navođenje devojčice na neku od radnji navedenih pod tačkom a) ovog člana.

Prinudni abortus i prinudna sterilizacija

Član 39

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se inkriminišu sledeće namerne radnje:

- a) abortus žene bez njenog prethodnog i informativnog pristanka;
- b) operacija u svrhu ili uz ishod onemogućavanja prirodne reprodukcije kod žene bez njenog informativnog pristanka ili razumevanja procedure.

Seksualno uznemiravanje

Član 40

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da svaki oblik neželjenog verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode u svrhu ili uz ishod povrede dostojanstva lica, posebno kada se stvara zastrašujuća, neprijateljska, degradirajuća, ponižavajuća, odnosno uvredljiva atmosfera bude predmet krivične ili druge pravne sankcije.

Pomaganje odnosno podstrekivanje i pokušaj

Član 41

- 1) Ukoliko je počinjeno namerno, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i ustanove kao krivično delo pomaganje, odnosno podstrekivanje izvršenja krivičnih dela utvrđenih u čl. 33, 34, 35, 36, 37, 38. tačka a) i 39. Konvencije.
- 2) Ukoliko je počinjeno namerno, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i ustanove kao krivično delo pokušaj izvršenja krivičnih dela utvrđenih u čl. 35, 36, 37, 38. tačka a) i 39. ove konvencije.

Neprihvatljiva opravdanja za krivična dela, uključujući dela počinjena u ime takozvane "časti"

Član 42

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se u krivičnim postupcima, pokrenutim na osnovu svakog dela nasilja obuhvaćenog Konvencijom, kultura, običaji, religija, tradicija ili takozvana "čast" ne smatraju opravdanjem za takva dela. Tu posebno spadaju tvrdnje da je žrtva prekršila kulturne, verske, društvene ili tradicionalne norme ili običaje prikladnog ponašanja.

2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se ni jednom licu, koje nagovara dete da učini bilo koje delo navedeno u stavu 1. ovog člana, ne umanjí krivična odgovornost za počinjena dela.

Važenje krivičnih dela

Član 43

Krivična dela utvrđena na osnovu ove konvencije važe nezavisno od prirode odnosa između žrtve i počinioca.

Nadležnost

Član 44

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede nadležnost nad svakim krivičnim delom iz ove konvencije, kada je delo počinjeno:

- a) na njihovoj teritoriji;
- b) na brodu koji plovi pod njihovom zastavom;
- c) u avionu registrovanom prema njihovom zakonu;
- d) od strane njihovog državljanina;
- e) od strane lica, koje ima stalno boravište na njihovoj teritoriji.

2) Strane nastoje da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i uspostave nadležnost nad svakim krivičnim delom utvrđenim na osnovu ove konvencije kada je ono učinjeno nad nekim njihovim državljaninom ili nad licem, koje ima stalno boravište na njihovoj teritoriji.

3) Kod sudskih postupaka za krivična dela utvrđena na osnovu čl. 36, 37, 38. i 39. ove konvencije, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da njihova nadležnost ne bude uslovljena inkriminacijom dela na teritoriji na kojoj su počinjena.

4) Kod sudskih postupaka za krivična dela utvrđena na osnovu čl. 36, 37, 38. i 39. ove konvencije, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da njihova nadležnost u pogledu stava 1. tač. d) i e) ovog člana ne bude uslovljena

time da sudski postupak može biti pokrenut samo na osnovu prijave žrtve krivičnog dela ili dostavljanjem informacija države u kojoj je krivično delo počinjeno.

5) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i ustanove nadležnost nad krivičnim delima utvrđenim na osnovu ove konvencije u slučajevima u kojima se navodni počinitelj nalazi na njihovoj teritoriji, a one ga ne isporučuju drugoj članici samo po osnovu njenog, odnosno njegovog državljanstva.

6) Kada više od jedne strane ugovornice tvrdi da ima nadležnost nad krivičnim delom utvrđenim na osnovu ove konvencije, relevantne strane se, prema potrebi, međusobno konsultuju u smislu određivanja najprikladnije nadležnosti za taj postupak.

7) Ne dovodeći u pitanje opšta pravila međunarodnog prava, ova konvencija ne isključuje ni jednu krivičnu nadležnost neke strane, koju ona sprovodi u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Sankcije i mere

Član 45

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da krivična dela utvrđena na osnovu ove konvencije budu kažnjiva sankcijama, koje su delotvorne, srazmerne i koje odvrataju od vršenja krivičnih dela, uzimajući u obzir njihovu ozbiljnost. Te sankcije obuhvataju, prema potrebi, lišavanje slobode, što može dovesti do ekstradicije.

2) Strane mogu da donesu druge mere u odnosu na počinitelje, kao što su:

- praćenje, odnosno nadzor osuđenih lica,

- ukidanje prava na roditeljstvo, ukoliko se princip najboljeg interesa za dete ne može garantovati ni na koji drugi način, a što može da obuhvati i bezbednost žrtve.

Otežavajuće okolnosti

Član 46

Ukoliko već ne predstavljaju elemente krivičnog dela u skladu sa odgovarajućim odredbama nacionalnog zakonodavstva, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se sledeće okolnosti mogu uzeti u obzir za otežavajuće okolnosti prilikom određivanja kazne u vezi sa krivičnim delima utvrđenim na osnovu ove konvencije:

a) krivično delo počinjeno nad bivšom ili sadašnjom supružnicom ili partnerkom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom od strane člana porodice ili lica, koje živi zajedno sa žrtvom, odnosno lica, koje je zloupotrebilo svoj autoritet;

b) ponovljeno krivično delo, odnosno srodno delo;

c) krivično delo počinjeno nad licem, koje je postalo ugroženo usled određenih okolnosti;

- d) krivično delo počinjeno nad detetom ili u prisustvu deteta;
- e) krivično delo počinjeno od strane dvoje ili više udruženih lica;
- f) krivično delo kome je prethodilo ili ga je pratilo ekstremno nasilje;
- g) krivično delo počinjeno uz upotrebu oružja ili uz pretnju oružjem;
- h) krivično delo sa ozbiljnim fizičkim, odnosno psihičkim posledicama za žrtvu;
- i) da je počinitelj prethodno osuđivan za krivična dela slične prirode.

Presude druge strane ugovornice

Član 47

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i prilikom određivanja kazne uzmu u obzir pravosnažne presude druge strane ugovornice za krivična dela utvrđena na osnovu ove konvencije.

Zabrana procesa obaveznog alternativnog razrešenja sporova, odnosno određivanja kazne

Član 48

- 1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i zabrane obavezno alternativno razrešenje sporova, uključujući medijaciju i pomirenje, u odnosu na sve oblike nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom.
- 2) Ukoliko se odredi novčana kazna, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se vodi računa o sposobnosti počinioca da ispuni svoje finansijske obaveze prema žrtvi.

VI ISTRAGA, SUDSKI POSTUPAK, PROCEDURALNO PRAVO I ZAŠTITNE MERE

Opšte obaveze

Član 49

- 1) Uzimajući u obzir prava žrtve tokom svih faza krivičnog postupka, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se istrage i sudski postupci za sve vidove nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom sprovedu bez neopravdanog odlaganja.
- 2) U skladu sa osnovnim principima ljudskih prava i imajući u vidu razumevanje nasilja iz rodne perspektive, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede delotvornu istragu i sudski postupak krivičnih dela utvrđenih na osnovu ove konvencije.

Neposredni odgovor, prevencija i zaštita

Član 50

- 1) Nudeći adekvatnu i neposrednu zaštitu žrtvama, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da nadležni organi unutrašnjih poslova odgovore na sve vidove nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom odmah i na prikladan način.
- 2) Uključujući i upotrebu preventivnih operativnih mera i prikupljanje dokaza, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da se odgovorni organi unutrašnjih poslova uključe odmah i na prikladan način u prevenciju i zaštitu od svih oblika nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom.

Procena rizika i upravljanje rizikom

Član 51

- 1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da svi relevantni organi obave procenu rizika od smrtnosti, ozbiljnosti situacije i rizika od ponavljanja nasilja s ciljem upravljanja rizikom, i ukoliko je neophodno, obezbede koordiniranu zaštitu i podršku.
- 2) Prilikom obavljanja procene iz stava 1. ovog člana, strane se obavezuju da predvide neophodne zakonodavne ili druge mere za sve faze istrage i primene zaštitnih mera u vezi sa pretpostavkom da počinioci dela nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom poseduju vatreno oružje, odnosno imaju pristup vatrenom oružju.

Hitne mere zaštite

Član 52

U situacijama neposredne opasnosti, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da nadležni organi imaju ovlašćenje da izdaju nalog počiniocu nasilja u porodici da napusti mesto stanovanja žrtve ili ugroženog lica u dovoljnom vremenskom periodu i da zabrane počiniocu da povredi boravište, odnosno stupi u kontakt sa žrtvom ili ugroženim licem.

Mere zabrane prilaska odnosno zaštite

Član 53

- 1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da odgovarajuće mere zabrane prilaska, odnosno zaštite budu na raspolaganju žrtvama svih vidova nasilja obuhvaćenih Konvencijom.
- 2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da mere zabrane prilaska, odnosno zaštite, koje se navode u stavu 1. ovog člana:

- budu dostupne za neposrednu zaštitu i bez nepotrebnih finansijskih ili administrativnih opterećenja za žrtvu;
- donose na određeni period ili dok se ne izmene, odnosno ukinu;
- tamo gde je neophodno, izdaju se na *ex parte* osnovi sa neposrednim dejstvom;
- budu dostupne nezavisno od sudskih postupaka ili uz druge sudske postupke;
- mogu da se uključe u naredne sudske postupke.

3) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da kršenja zabrane prilaska ili mere zaštite izrečene u skladu sa stavom 1. ovog člana budu predmet pravnih sankcija, koje su delotvorne, srazmerne i koje odvrćaju od vršenja krivičnih dela.

Istrage i dokazi

Član 54

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da, tokom svakog parničnog, odnosno krivičnog sudskog postupka, dokazi, koji se odnose na seksualnu prošlost i ponašanje žrtve, budu prihvaćeni samo ukoliko je to relevantno i neophodno.

Postupci *ex parte* i po službenoj dužnosti

Član 55

1) Strane obezbeđuju da istrage, odnosno sudski postupci za krivična dela utvrđena na osnovu čl. 35, 36, 37, 38. i 39. ove konvencije ne zavise u potpunosti od prijave ili žalbe, koju podnosi žrtva za krivično delo, koje je u potpunosti ili delimično počinjeno na teritoriji strane ugovornice, i da se postupak može nastaviti i ako žrtva povuče svoju izjavu, odnosno prijavu.

2) U skladu sa uslovima, koje propisuje njihovo nacionalno zakonodavstvo, strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede mogućnost vladinim i nevladinim organizacijama i savetnicima, odnosno savetnicama u oblasti nasilja u porodici da pomognu i, odnosno ili daju podršku žrtvama, na njihov zahtev, tokom istrage i sudskog postupka u vezi sa krivičnim delima utvrđenim na osnovu ove konvencije.

Mere zaštite

Član 56

1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i zaštite prava i interese žrtava, uključujući njihove posebne potrebe kao svedoka, u svim fazama istrage i sudskog postupka, a posebno:

- a) obezbeđujući im zaštitu, kao i zaštitu za njihove porodice i svedoke, od zastrašivanja, odmazde i ponovljene viktimizacije;
- b) obezbeđujući obaveštenost žrtava, barem u slučajevima kada žrtve i njihove porodice mogu biti u opasnosti, o bekstvu počinioca, odnosno privremenom ili trajnom puštanju na slobodu;
- c) obaveštavajući žrtve, pod uslovima regulisanim nacionalnim propisima, o njihovim pravima i raspoloživim uslugama, o ishodu njihove žalbe, prijave, o opštem napretku istrage, odnosno postupka i o njihovoj ulozi u tome, kao i o ishodu njihovog slučaja;
- d) omogućavajući žrtvama, da u skladu sa proceduralnim pravilima nacionalnog prava, budu saslušane, pruže dokaze i predstave svoje stanovište, potrebe i zabrinutost, neposredno ili preko posrednika, i da one budu uzete u razmatranje;
- e) obezbeđujući žrtvama odgovarajuće usluge podrške tako da njihova prava i interesi budu propisno predstavljeni i uzeti u obzir;
- f) obezbeđujući da mogu biti usvojene mere za zaštitu privatnosti i ugleda žrtve;
- g) obezbeđujući da se, gde god je moguće, izbegne susret žrtava i počinilaca u prostorijama suda i organa unutrašnjih poslova;
- h) obezbeđujući žrtvama nezavisne i stručne prevodioce kada su žrtve stranke u postupku, odnosno kada iznose dokaze;
- i) omogućavajući žrtvama da svedoče, u skladu sa pravilima njihovog nacionalnog zakonodavstva, u sudnici bez prisustva ili barem bez prisustva navodnog počinioca, naročito korišćenjem odgovarajućih komunikacionih tehnologija, tamo gde su dostupne.
- 2) Prema potrebi, dete žrtva i dete svedok nasilja nad ženama i nasilja u porodici mora da dobije posebne mere zaštite, koje uzimaju u obzir princip najboljeg interesa za dete.

Pravna pomoć

Član 57

Strane obezbeđuju pravo na pravnu pomoć i besplatnu pravnu pomoć žrtvama pod uslovima koje propisuje njihovo nacionalno zakonodavstvo.

Zastarelost

Član 58

Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da zastarevanje pokretanja sudskog postupka za krivična dela utvrđena u skladu sa čl. 36, 37, 38. i 39. ove konvencije, traje dovoljno dugo i srazmerno ozbiljnosti krivičnog dela, koje je u pitanju, i obezbede dovoljno vremena za efikasno pokretanje postupka nakon što žrtva dostigne punoletstvo.

VII MIGRACIJE I AZIL

Boravišni status

Član 59

- 1) U slučaju razvoda braka, odnosno veze i u smislu posebno teških okolnosti, strane se obavezuju da preuzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve, čiji boravišni status zavisi od supružnika, odnosno partnera u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom, po zahtevu dobiju nezavisnu dozvolu boravka bez obzira na dužinu trajanja braka odnosno veze. Uslovi, koji se odnose na dodelu i trajanje nezavisne dozvole boravka utvrđuju se nacionalnim zakonodavstvom.
- 2) Strane se obavezuju da preuzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve mogu da dobiju obustavu postupka proterivanja pokrenutog u vezi boravišnog statusa, koji zavisi od supružnika, odnosno partnera u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, i omoguće im da podnesu zahtev za samostalnu dozvolu boravka.
- 3) Strane se obavezuju da izdaju dozvolu boravka sa mogućnošću produženja žrtvama u jednoj od dve naredne situacije, odnosno u obe:
 - a) kada nadležni organ smatra da je njihov ostanak neophodan zbog njihove lične situacije;
 - b) kada nadležni organ smatra da je njihov ostanak neophodan u svrhu njihove saradnje sa nadležnim organima u istrazi, odnosno krivičnom postupku.
- 4) Strane se obavezuju da preuzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve prinudnog braka dovedene u drugu zemlju u svrhu venčanja, a koje su zbog toga izgubile boravišni status u zemlji u kojoj inače borave, mogu ponovo da ostvare taj status.

Rodno zasnovani zahtevi za azil

Član 60

- 1) Strane se obavezuju da preuzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da rodno zasnovano nasilje nad ženama može biti prepoznato kao oblik proganjanja u okviru značenja člana 1, A (2) Konvencije o statusu izbeglica iz 1951. godine, a kao vid ozbiljnog ugrožavanja, koje zahteva komplementarnu, odnosno subsidijarnu zaštitu.
- 2) Strane obezbeđuju da se izvrši rodno osetljivo tumačenje po svakom osnovu Konvencije i, u slučajevima gde se utvrdi da postoji strah od proganjanja po jednom ili više tih osnova, podnosiocima zahteva odobri izbeglički status u skladu sa primenjivim relevantnim instrumentima.
- 3) Strane se obavezuju da preuzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i utvrde rodno osetljive procedure prijema i usluga podrške za lica, koja traže azil, kao i rodno osetljiva uputstva i procedure za azil, koje obuhvataju utvrđivanje izbegličkog statusa i zahtev za međunarodnom zaštitom.

Zabrana proterivanja, odnosno vraćanja (non-refoulement)

Član 61

- 1) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere za poštovanje principa zabrane proterivanja, odnosno vraćanja u skladu sa postojećim obavezama po međunarodnom pravu.
- 2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve nasilja nad ženama, kojima je potrebna zaštita, nezavisno od njihovog statusa ili boravišta, ne budu ni pod kojim uslovima vraćene ni u jednu zemlju u kojoj bi im životi bili ugroženi, odnosno gde bi mogli da budu podvrgnuti mučenju ili nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

VIII MEĐUNARODNA SARADNJA

Opšti principi

Član 62

- 1) U što većoj meri, strane se obavezuju da međusobno saraduju u skladu sa odredbama ove konvencije, a kroz primenu odgovarajućih međunarodnih i regionalnih instrumenata saradnje u vezi sa parničnim i krivičnim pitanjima, kao i na osnovu dogovora postignutih na bazi jedinstvenih ili recipročnih propisa u nacionalnim zakonodavstvima s ciljem:
 - a) sprečavanja, borbe i krivičnog gonjenja svih vidova nasilja obuhvaćenih ovom konvencijom;
 - b) zaštite i obezbeđenja pomoći žrtvama;
 - c) vršenja istrage, odnosno sprovođenja postupaka koji se odnose na krivična dela utvrđena na osnovu ove konvencije;
 - d) sprovođenja pravosnažnih parničnih i krivičnih presuda pravosudnih organa svake od strana, uključujući i mere zaštite.
- 2) Strane se obavezuju da preduzmu neophodne zakonodavne ili druge mere i obezbede da žrtve krivičnog dela utvrđenog na osnovu ove konvencije i počinjenog na teritoriji neke od strana, a koja nije teritorija boravišta žrtve, mogu da podnesu žalbu pred nadležnim organima države svog boravišta.
- 3) Ukoliko se strani, koja pomoć uslovljava sporazumom, dostavi zahtev za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim pitanjima, ekstradiciji ili izvršenju parnične ili krivične presude od druge strane ove konvencije sa kojom nema potpisan takav sporazum, ova konvencija se može smatrati za pravni osnov uzajamne pravne pomoći u krivičnim pitanjima, ekstradiciji ili izvršenju parničnih, odnosno krivičnih presuda druge strane u odnosu na krivična dela utvrđena na osnovu ove konvencije.
- 4) Strane nastoje da uvrste, prema potrebi, sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici u programe razvojne pomoći trećih država, što obuhvata i sklapanje

bilateralnih i multilateralnih sporazuma sa trećim državama u pogledu olakšanja zaštite žrtava u skladu sa članom 18. stav 5. ove konvencije.

Mere koje se odnose na ugrožene osobe

Član 63

Kada jedna strana, na osnovu raspoloživih informacija, ima opravdanu osnovu da veruje da je neko lice neposredno ugroženo od bilo kog krivičnog dela nasilja navedenog u čl. 36-39. ove konvencije na teritoriji druge strane, podstiče se strana, koja ima te podatke, da ih bez odlaganja prenese drugoj strani s ciljem obezbeđenja preduzimanja odgovarajućih mera zaštite. Tamo gde je to primenjivo, ti podaci moraju da obuhvate detalje o postojećim merama zaštite u korist ugroženih lica.

Informisanje

Član 64

1) Strana, od koje su informacije tražene, ima obavezu da odmah obavesti stranu, koja je informacije tražila, o svim aktivnostima po ovom poglavlju. Strana, od koje su podaci traženi mora odmah da obavesti stranu koja traži podatke, o svim okolnostima koje onemogućavaju sprovođenje tražene radnje, odnosno ukoliko postoji verovatnoća da je znatno uspore.

2) Strana može, u okviru granica svog zakonodavstva, bez prethodnog zahteva, dostaviti drugoj strani informaciju, koju je dobila u okviru sopstvene istrage kada smatra da odavanje takve informacije može da pomogne drugoj strani u sprečavanju krivičnih dela utvrđenih na osnovu ove konvencije ili prilikom pokretanja ili sprovođenja istraga ili postupaka po pitanju tih krivičnih dela, a koja bi mogla da dovede do zahteva za saradnjom sa tom stranom u skladu sa ovim poglavljem.

3) Strana, koja dobije neku informaciju u skladu sa stavom 2. ovog člana, mora da prosledi takvu informaciju svojim nadležnim organima kako bi postupak mogao da bude sproveden ukoliko organi to smatraju prikladnim, odnosno kako bi ta informacija mogla da bude uzeta u obzir u odgovarajućim parničnim ili krivičnim postupcima.

Zaštita podataka

Član 65

Lični podaci se čuvaju i koriste u skladu sa obavezama koje strane imaju prema Konvenciji o zaštiti lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS, br. 108).

IX MEHANIZAM ZA PRAĆENJE

Ekspertska grupa za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici

Član 66

1) Ekspertska grupa za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (u daljem tekstu: GREVIO) prati primenu ove konvencije kod strana ugovornica.

2) GREVIO čini najmanje 10, a najviše 15 članova, vodeći računa o rodnoj i geografskoj ravnoteži, kao i multidisciplinarnoj stručnosti. Članove, na mandat od četiri godine, uz mogućnost da jednom budu ponovo izabrani, bira Komitet strana Konvencije između kandidata koje nominuju strane, a koji su njihovi državljani.

3) Prvi izbor 10 članova održava se u periodu od jedne godine nakon stupanja na snagu ove konvencije. Izbor pet dodatnih članova obavlja se nakon 25. ratifikacije, odnosno pristupanja.

4) Izbor članova GREVIO zasniva se na sledećim načelima:

a) članovi se biraju u skladu sa transparentnom procedurom iz redova lica visokog moralnog integriteta, poznatih po svojoj stručnosti u oblasti ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, nasilja nad ženama i nasilja u porodici ili pružanja pomoći i zaštite žrtava, odnosno onih koji su pokazali stručno iskustvo u oblastima obuhvaćenim ovom konvencijom;

b) bilo koja dva člana GREVIO ne mogu biti državljani iste države;

c) članovi treba da predstavljaju glavne pravne sisteme;

d) članovi treba da predstavljaju relevantne aktere i organe u oblasti nasilja nad ženama i nasilja u porodici;

e) članovi predstavljaju sami sebe i nezavisni su i nepristrasni u vršenju svojih funkcija i na raspolaganju su za efikasno izvršavanje svojih dužnosti.

5) Izbornu proceduru za članove GREVIO određuje Komitet ministara Saveta Evrope nakon konsultacija sa stranama i pribavljanja njihovog jednoglasnog odobrenja, u roku od šest meseci nakon stupanja na snagu ove konvencije.

6) GREVIO usvaja Poslovnik o radu.

7) Članovi GREVIO i drugi članovi delegacija, koji obavljaju državne posete u skladu sa članom 68. st. 9. i 14. ove konvencije, uživaju privilegije i imunitete utvrđene u Dodatku ove konvencije.

Komitet strana

Član 67

1) Komitet strana se sastoji od predstavnika strana ugovornica ove konvencije.

2) Generalni sekretar Saveta Evrope saziva Komitet strana. Prvi sastanak Komiteta strana održava se u roku od godinu dana nakon stupanja na snagu ove konvencije radi izbora članova GREVIO. Nakon toga, sastaje se na zahtev jedne trećine strana, predsednika Komiteta strana, odnosno generalnog sekretara.

3) Komitet strana usvaja Poslovnik o radu.

Postupak

Član 68

- 1) U skladu sa upitnikom koji GREVIO pripremi, strane, preko generalnog sekretara Saveta Evrope, podnose izveštaj na razmatranje GREVIO o zakonodavnim i drugim merama kojima se primenjuju odredbe ove konvencije.
- 2) GREVIO razmatra podnet izveštaj u skladu sa stavom 1. ovog člana sa predstavnicima te strane.
- 3) Postupak procene koji sledi, deli se u cikluse, čije trajanje određuje GREVIO. Na početku svakog ciklusa, GREVIO bira posebne odredbe na kojima će zasnivati postupak procene i upućuje upitnik.
- 4) GREVIO određuje odgovarajuća sredstva za sprovođenje postupka praćenja, odnosno monitoringa. Naročito, može da donese upitnik za svaki ciklus procene koji služi kao osnova za postupak procene u vezi sa primenom Konvencije kod strana. Takav upitnik upućuje se svim stranama. Strane odgovaraju na taj upitnik, kao i na sve druge zahteve za informacijama od GREVIO.
- 5) GREVIO može da dobije informacije o primeni Konvencije od nevladinih organizacija i civilnog društva, kao i od državnih institucija za zaštitu ljudskih prava.
- 6) GREVIO mora dužnu pažnju da posveti postojećim podacima kod drugih regionalnih i međunarodnih instrumenata i organa u oblastima obuhvaćenih ovom konvencijom.
- 7) Prilikom donošenja upitnika za svaki ciklus procene, GREVIO dužnu pažnju posvećuje postojećim prikupljenim podacima i istraživanjima obavljenim kod strana u skladu sa članom 11. ove konvencije.
- 8) GREVIO može da dobije informacije o primeni Konvencije od komesara za ljudska prava Saveta Evrope, Parlamentarne skupštine i relevantnih specijalizovanih organa Saveta Evrope, kao i od drugih organa ustanovljenih međunarodnim instrumentima. Žalbe podnete tim organima i njihov ishod na raspolaganju su GREVIO.
- 9) GREVIO može, subsidijarno, da organizuje u saradnji sa državnim organima i uz pomoć nezavisnih nacionalnih eksperata, posete državama, ukoliko dobijene informacije nisu dovoljne, ili u slučajevima iz stava 14. ovog člana. Tokom tih poseta GREVIO mogu pomagati stručnjaci u određenim oblastima.
- 10) GREVIO priprema nacrt izveštaja, koji sadrži analizu primene odredaba na kojima se ta procena zasniva, kao svoje sugestije i predloge, koji se odnose na to kako određena strana može da reši uočene probleme. Nacrt izveštaja se šalje na komentare strani koja se nalazi u postupku procene. GREVIO uzima u obzir komentare strane prilikom usvajanja Izveštaja.
- 11) Na osnovu svih prikupljenih podataka i komentara strana, GREVIO usvaja izveštaj i zaključke, koji se odnose na mere koje određena strana preduzima u primeni odredbi ove konvencije. Ovaj izveštaj i zaključci šalju se strani na koju se odnose i Komitetu strana. Izveštaj i

zaključci GREVIO objavljuju se nakon usvajanja, zajedno sa eventualnim komentarima dotične strane.

12) Ne dovodeći u pitanje postupak iz st. 1-8. ovog člana, Komitet strana može da usvoji, na osnovu izveštaja i zaključaka GREVIO, preporuke koje se odnose na određenu stranu: (a) u vezi mera, koje treba preduzeti prilikom sprovođenja zaključaka GREVIO uz, ukoliko je neophodno, određivanje datuma za podnošenje informacija o njihovom sprovođenju; (b) s ciljem promovisanja saradnje sa tom stranom i korektne primene ove konvencije.

13) Ukoliko dobije pouzdane informacije koje ukazuju na probleme koje je potrebno odmah rešiti s ciljem sprečavanja ili ograničavanja obima, odnosno broja ozbiljnih povreda Konvencije, GREVIO može da zahteva hitnu predaju specijalnog izveštaja koji se odnosi na mere preduzete za sprečavanje ozbiljne, masovne, odnosno istrajne prakse nasilja nad ženama.

14) Uzimajući u obzir informacije, koje je podnela dotična strana, kao i sve druge pouzdane informacije koje su joj na raspolaganju, GREVIO može da naloži jednom ili više svojih članova da sprovedu istragu i hitno izveste GREVIO. Kada situacija nalaže uz saglasnost strane, istraga može obuhvatati posetu na teritoriji te strane.

15) Nakon pregleda nalaza istrage, koja se navodi u stavu 14. ovog člana, GREVIO dostavlja te nalaze dotičnoj strani, prema potrebi, Komitetu strana i Komitetu ministara Saveta Evrope zajedno sa svim komentarima i preporukama.

Opšte preporuke

Član 69

GREVIO može da usvoji, prema potrebi, opšte preporuke o primeni ove konvencije.

Učešće parlamenta u praćenju primene Konvencije

Član 70

1) Nacionalni parlamenti strana pozvani su da učestvuju u praćenju preduzetih mera u primeni ove konvencije.

2) Strane podnose izveštaje GREVIO svojim nacionalnim parlamentima.

3) Parlamentarna skupština Saveta Evrope pozvana je da redovno prati primenu ove konvencije.

X ODNOS PREMA DRUGIM MEĐUNARODNIM INSTRUMENTIMA

Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

Član 71

1) Ova konvencija ne utiče na obaveze, koje proizlaze iz drugih međunarodnih instrumenata kojih su strane ove konvencije sadašnje ili buduće strane ugovornice, a koje sadrže odredbe o pitanjima kojima se bavi ova konvencija.

2) Strane ove konvencije mogu da zaključuju međusobne bilateralne ili multilateralne sporazume u vezi sa pitanjima koje pokriva ova konvencija, a s ciljem dopune ili jačanja njenih odredaba, odnosno olakšavanja primene načela koja su u njoj sadržana.

XI IZMENE I DOPUNE KONVENCIJE

Izmene i dopune

Član 72

1) Svi predlozi izmena i dopuna ove konvencije strane upućuju generalnom sekretaru, odnosno sekretarki Saveta Evrope, koji, odnosno koja ih prosleđuje državama članicama Saveta Evrope, svakoj potpisnici, svakoj strani, Evropskoj uniji, svakoj državi pozvanoj da potpiše ovu konvenciju u skladu sa odredbama člana 75, kao i svakoj državi pozvanoj da pristupi ovoj konvenciji u skladu sa odredbama člana 76. ove konvencije.

2) Komitet ministara Saveta Evrope razmatra predložene izmene i dopune i, nakon konsultacije sa stranama ove konvencije koje nisu članice Saveta Evrope, može da usvoji izmene i dopune većinom glasova u skladu sa članom 20. tačka d) Statuta Saveta Evrope.

3) Tekst svake izmene i dopune koju Komitet ministara Saveta Evrope usvoji u skladu sa stavom 2. ovog člana šalje se stranama na prihvatanje.

4) Sve izmene i dopune usvojene u skladu sa stavom 2. ovog člana stupaju na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od mesec dana nakon što sve strane obaveste generalnog sekretara o prihvatanju izmena i dopuna.

XII ZAVRŠNE ODREDBE

Efeti Konvencije

Član 73

Odredbe ove konvencije ne dovode u pitanje odredbe nacionalnog zakonodavstva i obavezujućih međunarodnih instrumenata koji su već na snazi, odnosno mogu da stupe na snagu, a koji određuju ili bi mogli da odrede povoljnija prava za lica u sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

Rešavanje sporova

Član 74

1) Strane u nekom sporu, koji može da nastane u vezi sa primenom ili tumačenjem odredbi ove konvencije, obavezuju se da prvo pokušaju da razreše spor pregovorima, pomirenjem,

arbitražom, odnosno nekim drugim sredstvom mirnog rešavanja spora koji prihvate međusobnim dogovorom.

2) Komitet ministara Saveta Evrope može da uspostavi procedure za rešavanje sporova koje strane mogu da koriste u slučaju spora ukoliko se o tome slože.

Potpisivanje i stupanje na snagu

Član 75

1) Ova konvencija otvorena je za potpisivanje državama članicama Saveta Evrope, nečlanicama koje su učestvovala u njenoj izradi i Evropskoj uniji.

2) Ova konvencija podleže ratifikaciji, prihvatanju, odnosno odobravanju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odnosno odobravanja deponuju se kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

3) Ova konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon dana kada je 10 potpisnica, među kojima najmanje osam članica Saveta Evrope, izrazilo pristanak na obavezivanje Konvencijom u skladu sa odredbama iz stava 2. ovog člana.

4) U pogledu svake države pomenute u stavu 1. ovog člana ili Evropske unije, a koja naknadno izrazi svoj pristanak na obavezivanje ovom konvencijom, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma deponovanja instrumenta kojim se ratifikuje, prihvata ili odobrava Konvencija.

Pristupanje Konvenciji

Član 76

1) Nakon stupanja na snagu ove konvencije, Komitet ministara Saveta Evrope može, nakon konsultacija sa stranama Konvencije i njihovog jednoglasnog pristanka, pozvati bilo koju državu, koja nije članica Saveta Evrope i nije učestvovala u izradi Konvencije, da pristupi Konvenciji, većinskom odlukom u skladu sa članom 20. tačka d) Statuta Saveta Evrope i jednoglasnom odlukom ovlašćenih predstavnika strana zastupljenih u Komitetu ministara.

2) Kod svake države pristupnice Konvencija stupa na snagu prvog dana meseca posle isteka perioda od tri meseca nakon datuma deponovanja pristupnih instrumenata kod generalnog sekretara Saveta Evrope.

Teritorijalna primena

Član 77

1) Svaka država ili Evropska unija može, u vreme potpisivanja ili prilikom deponovanja svog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili pristupanja, naznačiti teritoriju, odnosno teritorije na koje će se ova konvencija odnositi.

2) Svaka strana može u nekom kasnijem periodu putem izjave upućene generalnom sekretaru Saveta Evrope da proširi primenu ove konvencije na bilo koju drugu teritoriju naznačenu u izjavi,

a za čije je međunarodne odnose nadležna, odnosno u čije ime je opunomoćena da preuzima mere. U pogledu takve teritorije, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon dana prijema takve izjave od strane generalnog sekretara.

3) Svaka izjava u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana može se, u pogledu teritorije naznačene u izjavi, povući putem notifikacije generalnom sekretaru Saveta Evrope. Povlačenje stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon dana prijema takve notifikacije od strane generalnog sekretara.

Rezerve

Član 78

1) Nikakve rezerve ne mogu se staviti u pogledu bilo koje odredbe ove konvencije, osim kao što je navedeno u stavovima 2. i 3. ovog člana.

2) Svaka država ili Evropska unija mogu se, prilikom potpisivanja odnosno deponovanja svojih instrumenata za ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje, izjavom generalnom sekretaru Saveta Evrope, pozvati na svoje pravo da primenjuju ili ne primenjuju, samo u određenim slučajevima, odnosno pod određenim uslovima, odredbe iz:

- člana 30. stav 2;

- člana 44. st. 1. tačka e), i st. 3. i 4;

- člana 55. stav 1. u pogledu člana 35. po pitanju lakših krivičnih dela;

- člana 58. u pogledu čl. 37-39;

- člana 59.

3) Izjavom upućenom generalnom sekretaru Saveta Evrope, svaka država ili Evropska unija, prilikom potpisivanja ili deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja mogu da izjave kako rezervišu pravo da obezbede nekrivične sankcije umesto krivičnih sankcija za ponašanja koja se navode u članovima 33. i 34. ove konvencije.

4) Svaka strana može potpuno ili delimično da povuče rezervu putem izjave generalnom sekretaru Saveta Evrope. Takva izjava postaje punovažna od datuma prijema od strane generalnog sekretara.

Važnost i revizija rezervi

Član 79

1) Rezerve opisane u članu 78. st. 2. i 3, važe pet godina od dana stupanja na snagu ove konvencije za svaku stranu koja ih uloži. Međutim, te rezerve mogu da se obnove za period iste dužine trajanja.

2) Osamnaest meseci pre dana isteka rezerve, generalni sekretar Saveta Evrope dostavlja strani obaveštenje o isteku perioda na koju se rezerve odnose. Ne kasnije od tri meseca pre isteka, strana obaveštava generalnog sekretara o produžetku, izmeni, odnosno povlačenju rezerve. U slučaju nedostatka obaveštenja od strane na koju se rezerve odnose, generalni sekretar obaveštava tu stranu da smatra da je rezerva automatski produžena na period od šest meseci. Ukoliko strana ne obavesti generalnog sekretara o svojoj nameri da produži, odnosno izmeni svoju rezervu pre isteka i tog vremena od šest meseci, dolazi do ukidanja rezerve.

3) Ukoliko strana stavi rezervu u skladu sa članom 78. st. 2. i 3, u obavezi je da, pre nego što je obnovi ili po nekom zahtevu, podnese objašnjenje GREVIO o opravdanom osnovu za njeno produženje.

Otkazivanje

Član 80

1) Svaka strana može u svakom trenutku otkazati ovu konvenciju notifikacijom generalnom sekretaru Saveta Evrope.

2) Takvo otkazivanje stupa na snagu prvog dana u mesecu posle isteka perioda od tri meseca nakon dana prijema notifikacije od strane generalnog sekretara.

Notifikacija

Član 81

Generalni sekretar Saveta Evrope obaveštava države članice Saveta Evrope, države nečlanice koje su učestvovalе u izradi Konvencije, sve potpisnice, sve strane, Evropsku uniju i sve države pozvane da pristupe Konvenciji o:

- a) svakom potpisivanju;
- b) deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja;
- c) svakom datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa čl. 75. i 76. ove konvencije;
- d) svakoj izmeni i dopuni usvojenoj u skladu sa članom 72. ove konvencije, kao i datumu kada takva izmena, odnosno dopuna stupa na snagu;
- e) svakoj rezervi i povlačenju rezervi u skladu sa članom 78. ove konvencije;
- f) svakom otkazivanju u skladu sa članom 80. ove konvencije;
- g) svakom drugom činu, notifikaciji, odnosno predstavi koja se odnosi na ovu konvenciju.

Kao potvrdu toga dole potpisani, ovlašćeni za potpis, potpisali su ovu konvenciju.

U Istanbulu, 11. maja 2011. godine, na engleskom i francuskom jeziku, oba teksta jednake važnosti, u jednom primerku koji se deponuje u arhivu Saveta Evrope. Generalni sekretar

Saveta Evrope šalje overene kopije svakoj državi članici Saveta Evrope, državama nečlanicama, koje su učestvovala u izradi Konvencije, Evropskoj uniji i svakoj državi, koja je pozvana da pristupi ovoj konvenciji.

Dodatak - Privilegije i imuniteti (član 66.)

1) Ovaj dodatak odnosi se na članove GREVIO pomenute u članu 66. Konvencije, kao i na druge članove delegacija u državnim posetama. U svrhu ovog dodatka, sintagma "drugi članovi delegacija u državnim posetama" obuhvata nezavisne nacionalne eksperte i stručnjake, koji se navode u članu 68. stav 9. ove konvencije, zaposlene u Savetu Evrope i prevodioce, koje angažuje Savet Evrope u pratnji GREVIO tokom državnih poseta.

2) Članovi GREVIO i drugi članovi delegacija u državnim posetama, prilikom obavljanja funkcija, koje se odnose na pripremu i sprovođenje državnih poseta, kao i kasnijih poseta, a koji putuju u vezi sa tim funkcijama, uživaju sledeće privilegije i imunitete:

a) imunitet od ličnog hapšenja ili pritvora i od oduzimanja ličnog prtljaga, kao i imunitet od svakog sudskog postupka u pogledu reči koje izgovore, odnosno napišu i svih postupaka koje učine u službenom svojstvu;

b) izuzeće od svih ograničenja njihove slobode kretanja na izlasku i ulasku u svoju zemlju boravka, pri ulasku i izlasku iz zemlje u kojoj obavljaju svoju funkciju, kao i od registracije predviđene za strance u zemlji koju posećuju, odnosno kroz koju prolaze obavljajući svoju funkciju.

3) U toku putovanja radi obavljanja svojih funkcija, članovima GREVIO i drugim članovima delegacije u državnoj poseti, po pitanjima carinske i devizne kontrole, dodeljuju se iste olakšice kao i one koje se dodeljuju predstavnicima stranih državnih delegacija na privremenoj službenoj dužnosti.

4) Dokumenta koja se odnose na procenu primene Konvencije u posedu članova GREVIO i drugih članova delegacije u državnoj poseti uživaju nepovredivost ukoliko se odnose na aktivnost GREVIO. Zvanična prepiska GREVIO, odnosno zvanična komunikacija članova GREVIO i drugih članova delegacije u državnoj poseti ne podleže zadržavanju, odnosno cenzuri.

5) Da bi članovima GREVIO i drugim članovima delegacije u državnoj poseti obezbedili potpunu slobodu govora i potpunu nezavisnost u obavljanju svojih dužnosti, imunitet od sudskog postupka u odnosu na izgovorene ili napisane reči i prema svim postupcima koje učine obavljajući svoje dužnosti, ostaje na snazi čak i kada lica o kojima se radi nisu više angažovana u obavljanju takvih dužnosti.

6) Privilegije i imunitet dodeljuju se licima pomenutim u stavu 1. ovog dodatka s ciljem očuvanja nezavisnosti pri obavljanju funkcija u interesu GREVIO, a ne u njihovu ličnu korist. Generalni sekretar Saveta Evrope se obavezuje da ukine imunitet licima iz stava 1. ovog dodatka u svakom slučaju u kojem, po njegovom, odnosno njenom mišljenju, imunitet ometa izvršenje pravde i tamo gde ukidanje imuniteta ne dovodi u pitanje interese GREVIO.

ČLAN 3

Prilikom deponovanja instrumenata za potvrđivanje Republika Srbija, u smislu člana 78. stav 2. al. 1. i 2. Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, stavlja rezervu sledeće sadržine:

"Republika Srbija zadržava pravo da ne primenjuje odredbe člana 30. stav 2. i člana 44. stav 1. tačka e) i st. 3. i 4. Konvencije, dok ne izvrši usaglašavanje unutrašnjeg krivičnog zakonodavstva sa navedenim odredbama Konvencije."

ČLAN 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori".

Nitro PDF Trial
www.nitropdf.com